

REDUCEREA BARIERELOR BIROCRATICE ÎN SISTEMUL VAMAL ROMÂNESC

Proiect finanțat prin Programul Global Opportunities
Fund administrat de Ambasada Marii Britanii în România
Nr. 2, Februarie 2007

În perioada august – septembrie 2006 CADI și CURS au realizat în cadrul proiectului două anchete sociologice printre funcționarii vamali și reprezentanți ai firmelor cu activități legate de vamă, care evaluează măsura în care procedurile și fluxul documentelor din vamă conduc la practici corupte, măsura în care procedurile de selecție, pregătire precum și salarizare a personalului vamal încurajează plățile neoficiale din vamă. De asemenea, cercetarea evaluează percepția subiecților asupra dimensiunilor corupției din vamă și asupra celor mai adecvate măsuri de diminuare a acesteia.

Această cercetare a servit ca bază empirică pentru elaborarea unor măsuri de scădere a birocrăției și corupției în vama română, elaborate de echipa proiectului împreună cu reprezentanții Autorității Naționale a Vămirilor - ANV și a altor instituții publice relevante. Ancheta a fost structurată pe două eșantioane distincte (funcționari vamali, respectiv firme cu activități legate de vamă), fiecărui eșantion corespunzându-i un chestionar separat. Varianta finală a chestionarelor a fost agreată împreună cu reprezentanții ANV și ai Asociației Naționale a Exportatorilor și Importatorilor din România - ANEIR.

Rezultatele anchetei au fost facute publice în cadrul unei conferințe de presă susținută la sediul Autorității Naționale a Vămirilor și a beneficiat de participarea domnului Gelu Ștefan Diaconu, Director al Autorității Naționale a Vămirilor, în data de 4 octombrie 2006.

Obiectivele cercetării

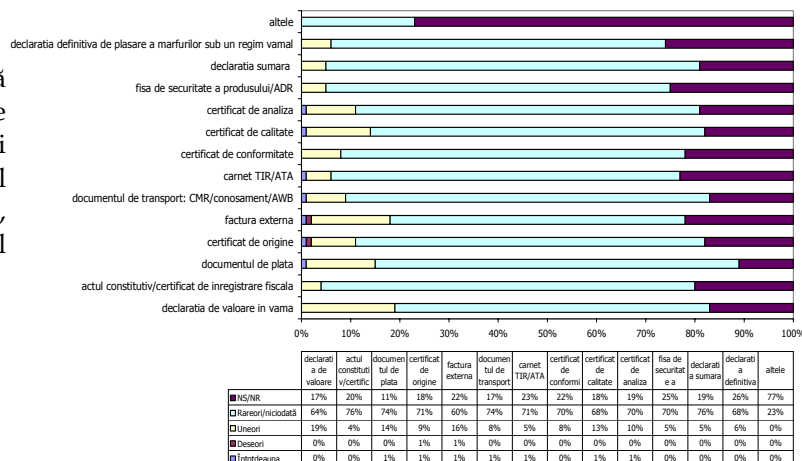
Au fost intervievați 80 de funcționari vamali și 121 reprezentanți ai unor firme cu activități legate de vamă (importatori, exportatori, transportatori, firme de expediție și comisionari în vamă). Eșantioanele sunt probabiliste, cu selecție aleatoare a punctelor de eșantionare și a subiecților. Interviuurile s-au desfășurat față în față la birourile vamale, respectiv birourile firmelor. S-a urmărit obținerea de informații privind:

- gradul în care funcționarii vamali sunt familiarizați cu legislația vamală și capacitatea acestora de a aplica uniform legislația
- selecția și pregătirea personalului vamal
- procedurile vamale cele mai sensibile la acte de corupție în opinia funcționarilor vamali și a firmelor și gradul în care aceste proceduri conduc în practică la corupție
- dimensiunea corupției în vamă și modul în care se desfășoară actele de corupție
- transparența decizională a autorităților vamale
- capacitatea firmelor de a respecta reglementările vamale
- eficiența serviciilor vamale
- măsuri de scădere a corupției în administrația vamală

REZULTATELE ANCHETEI PRINTRE FUNCȚIONARI VAMALI

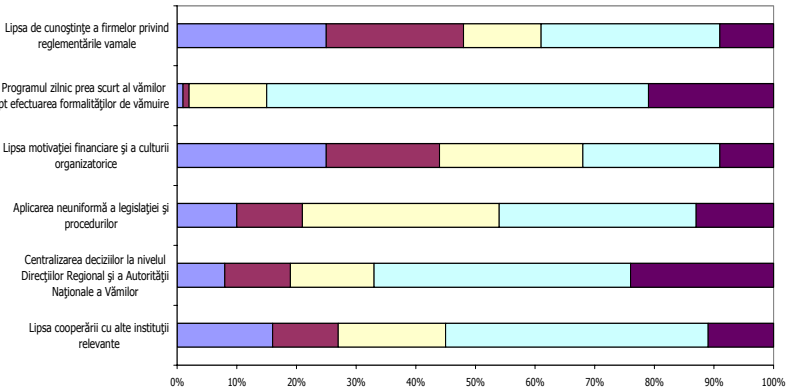
- 19% dintre funcționarii vamali intervievați au cunoștință că neprezentarea sau completarea greșită a declarației de valoare în vamă a condus la efectuarea de plăți neoficiale, 18% - în cazul facturii externe, 15% - în cazul documentului de plată a taxelor și comisionului vamal, 14% - în cazul certificatului de calitate, 11% - în cazul certificatului de origine și certificatului de analiză

Aveti cunostinta ca neprezentarea unor documente sau completarea lor gresita (cu rea-vointa sau nu) sa conduca la efectuarea de plati neoficiale (bani, cadouri, avantaje) catre functionarul vamal competent?

- 77% au dificultăți în implementarea uniformă a reglementărilor deoarece acestea sunt împovărate de instrucțiuni adiționale și sunt imprecise iar 14% pentru că nu toate reglementările sunt accesibile
- documentele indicate ca oferind cele mai mari oportunități de plăți neoficiale în vamă sunt: **factura externă** - 17%, **certificatul de origine** - 11%, **declarația de valoare în vamă** - 10% și **certificatul de conformitate** - 7%
- 22% consideră că există oportunități de plăți neoficiale către funcționari vamali pentru scurtarea timpului de efectuare a vămii; 20% pentru a compensa lipsa unui document necesar vămii, 16% pentru acordarea unei încadrări tarifare avantajoase, deși ilegale, 9% pentru o încadrare tarifară corectă, dar neacceptată de autoritatea vamală, iar 11% pentru acordarea de scutiri de la plată taxelor vamale, întemeiate legal sau nu
- Cele mai importante aspecte care împiedică o activitate corectă și eficientă a vămilor sunt: lipsa de cunoștințe a firmelor în privința reglementărilor vamale - indicată de 48% dintre funcționarii vamali, lipsa motivației financiare și a culturii organizatorice în vamă - 44%, lipsa cooperării cu alte instituții relevante - 27%, aplicarea neuniformă a legislației și procedurilor - 21%

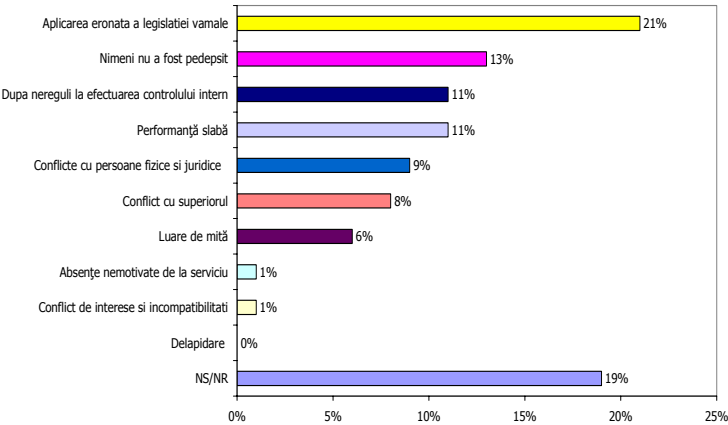
În ce măsura împiedică următoarele aspecte o activitate mai eficientă și mai corectă a funcționarilor vamali?

- 30 % consideră că plângerile firmelor au un impact asupra sancționării angajaților vămii
- cele mai bune măsuri de scădere a corupției în vamă sunt considerate: salarii mai bune pentru personalul vămilor - 84%, reglementări legislative mai clare - 68%, aplicare uniformă a procedurilor vamale - 38%

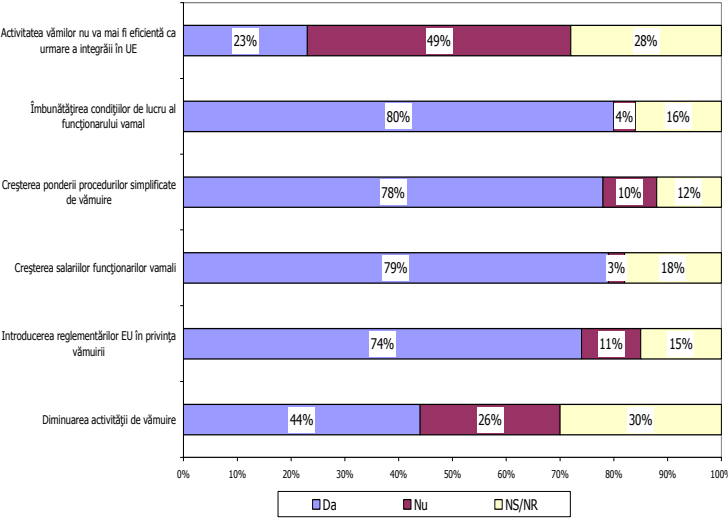
- 21% indică aplicarea eronată a legislației drept cauză pentru care colegii lor au fost sancționați, 11% - nereguli la efectuarea controlului intern, 6% - primirea de mită

Dacă cineva a fost sancționat, care au fost principalele motive invocate de instituție în procedura disciplinară?
- răspuns multiplu -

- După integrarea în UE, funcționarii vamali consideră că activitatea lor va fi mai eficientă datorită: îmbunătățirii condițiilor de lucru - 80%, creșterii salariilor vameșilor - 79%, creșterii ponderii procedurilor simplificate de vămire - 78% și introducerii reglementărilor UE în privința vămii - 74%

Considerați că după integrarea României în Uniunea Europeană activitatea funcționarilor vamali va fi mai eficientă datorită:

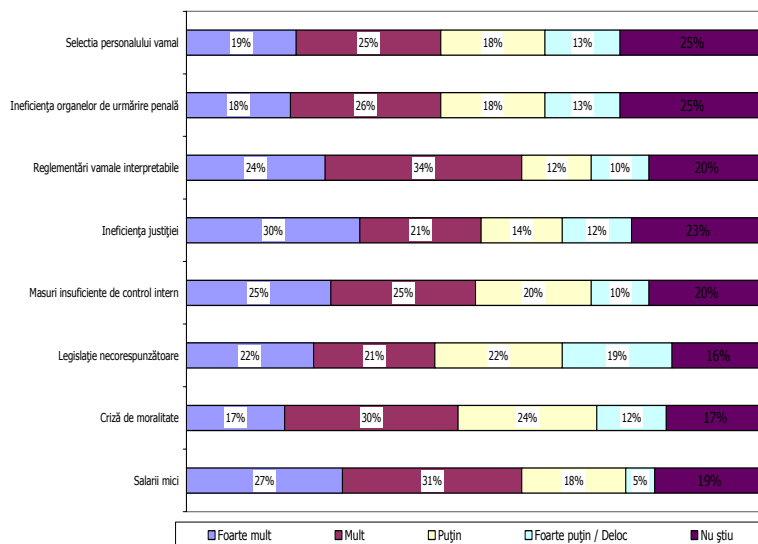

- 82% consideră că salariile mai mari sunt cea mai bună metodă de motivare a personalului, 47% indică în acest sens evaluarea corectă a performanței și promovarea, 14% - trainingul și 13% - un sistem competitiv de recrutare
- 45% afirmă că nu există reguli specifice de rotire a personalului în vamă și 39% din cei ce afirmă că personalul vămii este rotit sunt de părere că această procedură nu este corectă
- 21% cunosc cazuri în care un coleg a fost sancționat prin avertisment/mustrare scrisă, 20% - prin transfer/mutare temporară, 13% - prin reducere de salariu

REZULTATELE ANCHETEI PRINTRE FIRMELE CU ACTIVITĂȚI ÎN VAMĂ

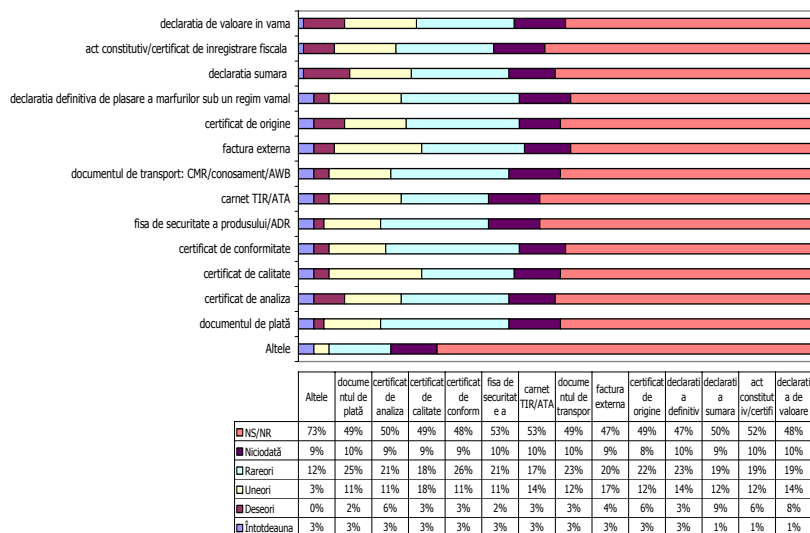
- 22% nemulțumite și extrem de nemulțumite de activitatea autorităților vamale
- 69% afirmă în schimb că activitatea vămilor este mai eficientă decât acum 2 ani
- 50% afirmă că schimbările legislative din ultimul an le-au influențat în mare măsură activitatea
- 20% spun că funcționarul vamal întârzie sau oprește o operațiune vamală dacă nu primește o plată neoficială
- 24% reclamă faptul că legislația vamală nu este implementată adecvat

După opinia dvs., în ce măsură următorii factori influențează existența corupției la vamă?

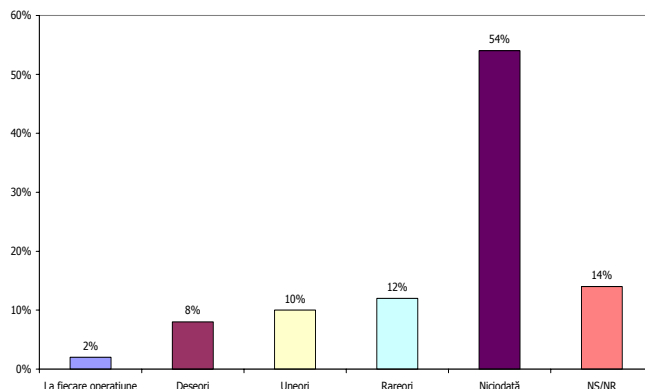
- 24% au cunoștință de plăți neoficiale pentru probleme legate de certificatul de calitate și factura externă, 23% - pentru declarația de valoare în vamă, 21% - pentru certificatul de origine, 22% - pentru declarația sumară, 20% - pentru carnetul TIR/ATA

Aveți cunoștința că neprezentarea unor documente sau completarea lor greșită (cu rea-voință sau nu) să conducă la efectuarea de plăți neoficiale (bani, cadouri, avantaje) către funcționarul vamal competent?

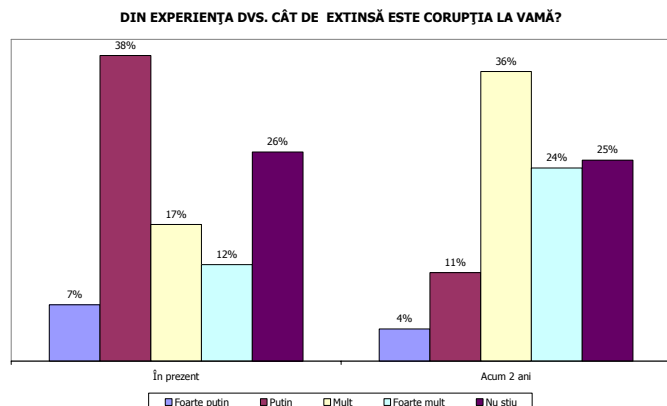
- 17% dintre firme găsesc justificate plățile informale pentru scurtarea timpului de efectuare a vămii, 11% - pentru a compensa lipsa unui document necesar vămii și pentru rezolvarea favorabilă a unei petiții, 10% - pentru obținerea/prelungirea unei autorizații
- 10% dintre firme fac frecvent plăți neoficiale către funcționari vamali, alte 10% - uneori iar 12% - rareori.

Dumneavoastră personal ați făcut plăți neoficiale către funcționari vamali?

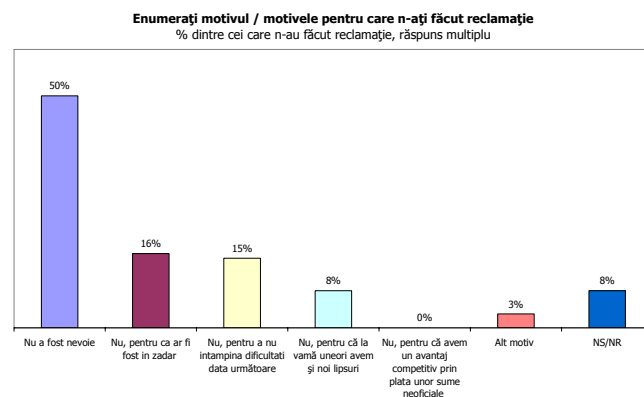

- Dintre firmele care au făcut plăți neoficiale, 26% le-au făcut direct ofițerului vamal responsabil, 28% - prin intermediul comisionarului în vamă, iar 20% - prin interpuși
- Media plăților neoficiale către funcționari vamali anul trecut a fost de 139 plăți/an, cu o valoare medie/plată de 83 EURO
- 29% dintre firme obțin informațiile necesare vămii de la comisionarul vamal, 20% - din informații oficiale ale ANV, 19% - prin experiență personală câștigată în domeniu, 13% - prin relații informale cu angajați ai administrației vamale
- 21% consideră controlul fizic al mărfurilor ca desfășurându-se greoi și arbitrar, 18% au aceeași opinie în privința obținerii liberului de vamă, 16% - controlul documentar, 15% - declarația vamală definitivă.
- 35% consideră că plângerile depuse de firme au un impact relativ mare asupra creșterii corectitudinii funcționarilor vamali
- întârzierile ce apar se datorează în ordine: unor instituții publice (18% dintre firme indică în acest sens Poliția de Frontieră, 20% - Agenția de Cântărire și Încasare, 13% Poliția Sanitar-Veterinară), transportatorului, comisionarului în vamă
- 16% dintre firme au fost sancționate pentru încălcarea prevederilor vamale
- doar 4% au făcut reclamație privind corupția cu care s-au confruntat în vamă

- 27% consideră că în prezent există corupție multă și foarte multă în vamă, comparativ cu 60% - care consideră că acum 2 ani exista corupție multă și foarte multă în vamă

- 16% din firmele care nu au făcut reclamație afirmă că nu au făcut-o pentru că oricum ar fi fost în zadar, 15% - pentru a nu întâmpina dificultăți la operațiunile ulterioare

Observații privind rezultatele anchetei

Rezultatele anchetei sociologice confirmă în general trendul descrescător al corupției în vămi: timpul necesar vămuirii a scăzut la jumătate comparativ cu 2004, doar jumătate din firmele care afirmă că există multă și foarte multă corupție în vamă în 2004 își mențin opinia și în 2006, iar frecvența cazurilor de plăți neoficiale către funcționari vamali a scăzut de asemenea la jumătate comparativ cu 2004. Dincolo de aceste aspecte încurajatoare, persistă probleme care țin în egală măsură de dimensiunile corupției în vamă și de mecanismele prin care aceasta se desfășoară. Pentru că măsurile de combatere a corupției să fie realiste și aplicabile, se impun câteva **observații generale**:

Funcționarii vamali (24%) recunosc faptul că autoritatea pe care o au în interpretarea unor reglementări vamale poate conduce la apariția erorilor; 77% consideră că reglementările sunt împovărate de instrucțiuni adiționale sau sunt imprecise. *Vaguitatea legislației a fost, de regulă, un element de bază în conturarea ofertei de corupție, deoarece în lipsa unor standarde clare care determină în ce cazuri legislația a fost aplicată greșit, funcționarii vamali pot solicita plăți informale pentru a aplica în mod privilegiat o reglementare.*

Principală problemă care apare după integrarea europeană va fi legată de capacitatea ofițerilor vamali din România de a aplica uniform și corect legislația comunitară în domeniu; nefiind încă asimilată suficient deopotrivă de vameși și de firme, aceasta poate conduce la continuarea practicilor de corupție în vamă. Este greu de stabilit corelația dintre mărimea plăților neoficiale în vamă și eventuale pierderi ale bugetului public pe care plățile neoficiale le induc.

Pe de altă parte, este clar că plata neoficială în vamă aduce un câștig, altminteri ar fi nejustificată economic: 11% dintre firme găsesc justificat a face o plată neoficială pentru a compensa lipsa unui document necesar vămuirii sau pentru rezolvarea favorabilă a unei petiții, iar 10% pentru obținerea/prelungirea unei autorizații.

Aceasta este corupția indusă de către cerere, adică de către firme, prin care acestea cumpără un avantaj competitiv.

Există însă și o semnificativă componentă a corupției induse de către ofertă (de către ofițerii vamali): este vorba de acel tip de plăți neoficiale făcute către ofițerii vamali doar pentru a-și face datoria și a nu pune piedici suplimentare și nejustificate derulării unei operațiuni: cercetarea de față indică măsura în care fiecare document sau procedură necesare vămuirii sunt susceptibile a da naștere unei plăți neoficiale către ofițerii vamali. Acest tip de corupție este o barieră informală la adresa comerțului liber, importantă nu atât prin dimensiunea propriu-zisă, cât mai degrabă prin consecințe, în sensul că au o pondere în luarea deciziilor de către potențialii investitori care doresc să înceapă operațiuni în România.

În cadrul unei dezbateri organizate de către CADI în 14 decembrie 2006, Excelența Sa, Domnul Robin Barnett, Ambasadorul Marii Britanii la București a menționat că în pofida rezultatelor anchetei, în mare parte pozitive, și a faptului că încrederea companiilor britanice în serviciile administrației vamale a crescut considerabil, micile acte de corupție reprezintă în continuare o amenințare pentru activitățile curente. O altă provocare o constituie implementarea uniformă, eficientă și transparentă a procedurilor în vămi.

Excelența Sa, Domnul Robin Barnett,
Ambasador al Marii Britanii la București

PLAN DE MĂSURI PENTRU SCĂDEREA BIROCRAȚIEI ȘI CORUPȚIEI ÎN VAMĂ

Măsurile de mai jos au fost elaborate în consultare cu reprezentanții Autorității Naționale a Vămirilor și au fost prezentate instituțiilor publice cu responsabilități în domeniu și asociațiilor de afaceri în cadrul a două seminarii organizate în 31 octombrie 2006 și 14 decembrie 2006. Măsurile au suferit în consecință modificări, iar o variantă finală urmează a fi prezentată și agreată cu ANV în luna aprilie. Măsurile sunt prezentate ținând seama de prevederile HG 775/2005 de aprobare a Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale și a Strategiei pentru îmbunătățirea sistemului de elaborare, coordonare și planificare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale. Ele au rolul unui suport orientativ pentru dezbateri. Fiecare măsură în parte va fi detaliată ulterior obținerii unui consens privind utilitatea elaborării și implementării ei. Ordinea în care sunt prezentate măsurile de mai jos nu constituie o ierarhie a importanței lor.

Tabelul de mai jos cuprinde informații necesare formulării și evaluării măsurilor înainte de a fi adoptate:

- Dacă se pot formula alternative la măsura propusă
- Dacă măsura propusă distorsionează competiția
- Dacă măsura propusă presupune schimbări în legislație: acestea sunt în principiu de evitat, dar vor fi luate în discuție dacă aduc beneficii importante
- Dacă măsura propusă este conformă cerințelor UE sau dimpotrivă, conține prevederi mai drastice decât cerințele UE (situație de evitat)
- Dacă domeniul la care se referă măsura e reglementat de prevederi vagi și interpretabile
- Cuantificarea costurilor de adoptare la nivelul instituției publice care implementează măsura și la nivelul firmelor
- Cuantificarea, pe cât posibil, a beneficiilor adoptării măsurii și a termenului de evaluare a eficienței măsurii

MĂSURA	BENEFICII	DEZAVANTAJE/ RISURI	EVALUAREA IMPACTULUI	CINE: 1. DECIDE? 2. APLICĂ?
Monitorizarea activității comisionarilor în vamă și elaborearea unei grile în care să se definească și după care să se stabilească dacă apar plăți comerciale neobișnuite astfel încât comisionarii să nu mai factureze servicii care nu sunt incluse în prestația necesară obținerii liberului de vamă. Alternativa: controale tematice efectuate de ANV și ANAF (DGFP+GF)	Scăderea plăților neoficiale făcute de firme prin intermediul comisionarilor în vamă Scăderea posibilității comisionarilor de a solicita sume suplimentare clienților, pretinzând că acestea sunt destinate ofițerilor vamali Nu distorsionează competiția	Schimbare în legislație: este greu de cuantificat și reglementat ce servicii pot factura sau nu comisionarii și urmări dacă acele servicii au fost într-adevăr prestate sau erau o acoperire pentru plăți neoficiale către vameși, reale sau nu	1. Sector afectat: export/import, expediții, comisionari 2. Conform/Peste cerințele minime UE? <i>Prevederile din Regulamentul vamal privind comisionarii în vamă</i> 3. Cost de aplicare/an: Cost administrativ public: - Cost mediu firmă privată: 4. Câștig anticipat/an: <i>EURO 3 mln.</i> 5. Eliminare/evaluare ulterioară a măsurii (sunset clause): 2 ani	1. MFP; MJ; Consiliul Concurenței 2. ANV

MĂSURA	BENEFICII	DEZAVANTAJE/ RISURI	EVALUAREA IMPACTULUI	CINE: 1. DECIDE? 2. APLICĂ?
Publicarea punctelor de vedere oficiale ale autorităților vamale pe website-ul ANV. ANV va emite un ordin prin care ofițerilor vamali vor fi încurajați să utilizeze jurisprudența europeană în privința reglementărilor vamale europene Alternativa: -	Uniformizarea aplicării reglementărilor vamale Scăderea timpului de așteptare datorat interpretării în mod diferit a reglementărilor Nu distorsionează competiția	Punctele de vedere oficiale ale administrației vamale nu sunt aplicabile decât operațiunilor pentru care au fost solicitate	1. Sector afectat: export/import, expediții, comisionari 2. Conform/Peste cerințele minime UE? <i>Rapoartele CE au solicitat în mod repetat uniformizarea aplicării reglementărilor vamale</i> 3. Cost de aplicare/an: Cost administrativ public: <i>EURO 50,000</i> Cost mediu firmă privată: - 4. Câștig anticipat/an: - 5. Eliminare/evaluare ulterioară a măsurii (sunset clause):-	1. MFP; MJ; ANV 2. ANV
Monitorizarea strictă prin control ulterior a documentelor necesare în vamă cele mai susceptibile să genereze plăți neoficiale: <i>declarația de valoare în vamă, certificatul de origine, certificatele de conformitate, calitate, analiză, în cooperare cu instituțiile emitente</i> Alternativa: -	Scăderea plătilor neoficiale facute pentru a compensa absența sau completarea cu informații false ale documentelor în vamă Nu presupune schimbări legislative majore Nu distorsionează competiția	De elaborat și implementat procedura după care se realizează monitorizarea Cooperare slabă cu alte instituții relevante	1. Sector afectat: export/import, expediții, comisionari 2. Conform/Peste cerințele minime UE? Neaplicabil 3. Cost de aplicare/an: Cost administrativ public: <i>EURO 80,000</i> Cost mediu firmă privată: <i>EURO 1,000</i> 4. Câștig anticipat/an: <i>EURO 5 mln</i> 5. Eliminare/evaluare ulterioară a măsurii (sunset clause): -	1. MFP; ANV 2. ANV
Politica salarială mai flexibilă, care să lege remunerația de performanță profesională, coroborată cu sancțiuni mai frecvente constând în reducerea salariului, prin utilizarea pe baze competitive a Fondului de Stimulente Alternativa: cea mai simplă metodă, care însă nu aduce beneficiile așteptate de personalul vamal, ar fi creșterea cuantumului salariului de merit și acordarea acestuia pe baze competitive	Motivează funcționarii vamali să lucreze mai eficient Creșterea probabilității de a fi sancționat diminuează motivația de a aplica în mod privilegiat reglementări vamale pentru a obține plăți neoficiale Nu distorsionează competiția	Nu exista o corelație clară între creșterea salariilor și scăderea plătilor neoficiale; creșterea salariilor trebuie să fie parte a unui set mai larg de politici menit a crește controlul asupra activității funcționarilor vamali Necesită schimbări în legislație privind salarizarea funcționarilor publici	1. Sector afectat: export/import, expediții, comisionari 2. Conform/Peste cerințele minime UE? Neaplicabil 3. Cost de aplicare/an: Cost administrativ public: <i>EURO 1,200,000</i> Cost mediu firmă privată: - 4. Câștig anticipat/an: - 5. Eliminare/evaluare ulterioară a măsurii (sunset clause): <i>2 ani</i>	1. MFP 1.ANFP 2. ANV

MĂSURA	BENEFICII	DEZAVANTAJE/ RISURI	EVALUAREA IMPACTULUI	CINE: 1. DECIDE? 2. APLICĂ?
Elaborarea unor îndrumare/ghiduri pe domenii de operațiuni vamale pentru ofițerii vamali și firme în care să se detalieze în mod clar ce proceduri vamale sunt scrise și obligatorii, spre diferență de practici recomandabile jurisprudențial sau Directive și Recomandări europene neimplementate în legislația națională Alternativa: Poziția ANV este că singurul document în acest sens este TARIC, drept pentru care un alt document care să dea o interpretare oficială procedurilor este superfluu. Popularizarea utilizării TARIC de către firme ar putea aduce avantajele menționate. Prin contrast, ideea de bază a ghidului este de a se constitui într-un document jurisprudențial (de bune practice), fără valoare obligatorie	Evitarea vaguității legislative care conduce la efectuarea de plăți neoficiale către ofițerii vamali Disponibil on-line Nu distorsionează competiția	Complexitatea elaborării manualului Gradul în care firmele se vor familiariza cu acest manual Nu poate fi invocat ca temei legal în litigii	1. Sector afectat: export/import, expediții, comisionari 2. Conform/Peste cerințele minime UE? Evită dubla reglementare care apare prin suprapunerea legislației comunitare peste cea națională 3. Cost de aplicare/an: Cost administrativ public: <i>EURO 40,000</i> Cost mediu firmă privată: - 4. Câștig anticipat/an: - 5. Eliminare/evaluare ulterioară a măsurii (sunset clause): -	1/2. ANV
Întâlniri trimestriale, la nivel central și regional cu reprezentanții exportatorilor, importatorilor, transportatorilor și comisionarilor în vamă, prezentarea modificărilor legislative direct asociațiilor de afaceri, pentru ca acestea să-și informeze firmele membre Alternativa: Întâlniri ocazionale cu costuri mai scăzute, fără diseminare regulată	Scade numărul firmelor care fac plăți neoficiale ofițerilor vamali ca urmare a necunoașterii reglementărilor vamale Nu distorsionează competiția: întâlnirile vor fi făcute publice în avans, astfel încât toate asociațiile de afaceri să poată participa	Gradul de participare a asociațiilor de afaceri Dificultatea stabilirii unei corelații directe între diseminarea informațiilor de către administrația vamală și variațiile în dimensiunea practicilor corupte în vamă	1. Sector afectat: export/import, expediții, comisionari 2. Conform/Peste cerințele minime UE? <i>Rapoartele CE au solicitat întărirea dialogului cu asociațiile de afaceri</i> 3. Cost de aplicare/an: Cost administrativ public: <i>EURO 20,000</i> Cost mediu firmă privată: - 4. Câștig anticipat/an: - 5. Eliminare/evaluare ulterioară a măsurii (sunset clause): <i>2 ani</i>	1. ANV 2. ANV Asociații de afaceri
Elaborarea și aplicarea unei strategii publice pentru încurajarea firmelor de a depune plângeri împotriva practicilor de corupție din vamă. În acest sens poate fi creat un organism sub tutela asociațiilor de afaceri pentru a centraliza plângerile firmelor. Acest organism ar fi constituit cu titlu informal – fără personalitate juridică, având la bază ideea că firmele sunt mai dispuse să reclame fapte de corupție unei organizații private care le protejează interesele, urmând apoi să înainteze plângerile structurilor competente din cadrul ANV. Alternativa: Poziția ANV este că ar trebui încurajată folosirea liniei verzi și a formularului de plângere de către firme direct către autoritățile vamale.	Descurajează atitudinile firmelor de a nu depune plângeri anticipând fie că autoritățile vamale nu vor da curs petițiilor, fie că le vor soluționa negativ, iar firmele vor avea dificultăți la operațiunile ulterioare Are rezultate măsurabile	Nu distorsionează competiția	1. Sector afectat: export/import, expediții, comisionari 2. Conform/Peste cerințele minime UE? <i>Neaplicabil</i> 3. Cost de aplicare/an: Cost administrativ public: <i>EURO 100,000</i> Cost mediu firmă privată: - 4. Câștig anticipat/an: - 5. Eliminare/evaluare ulterioară a măsurii (sunset clause): <i>1 an</i>	1. MFP 2. ANV Asociații de afaceri

Echipa proiectului a organizat în ultima parte a anului 2006 dezbateri atât cu reprezentanți ai instituțiilor publice cu competențe în domeniu (ANV, DRV București, Ministerul Justiției, Administrația Prezidențială, Ministerul Finanțelor Publice), cât și ai asociațiilor de afaceri (printre care **Asociația Națională a Exportatorilor și Importatorilor din România - ANEIR**, **Uniunea Națională a Transportatorilor Rutieri din România - UNTRR**, **Uniunea Societăților de Expediții din România - USER**, **Federația Patronală din Industria Ușoară - FEPAIUS**, **Camera de Comerț și Industrie a Municipiului București**, **Asociația Producătorilor și Importatorilor de Automobile - APIA**) și firmelor cu activități de expediție și comerț exterior. În plus, proiectul a fost prezentat în cadrul Consiliului de Export – organism public/privat cu reprezentare din partea patronatelor și ministerelor, care elaborează, supervizează și monitorizează Strategia Națională de Export a României.

În urma dezbaterilor și rezultatelor cercetării sociologice a reieșit că ar trebui să existe o comunicare mai strânsă între firmele cu activități în domeniu și organele de control ale ANV, în special Serviciul Verificări Interne din cadrul ANV. Firmele sunt în continuare în mică măsură dispuse să depună plângeri împotriva practicilor de corupție în vamă, fie din teama de a nu întâmpina dificultăți suplimentare și întârzieri la operațiuni ulterioare, fie pentru că anticipează că funcționarii vamali nu vor fi sancționați pentru faptele comise sau pentru că firmele însele nu îndeplinesc toate condițiile legale solicitate pentru diverse proceduri vamale.

În consecință, echipa proiectului, ținând cont de disponibilitatea manifestată în repetate rânduri de reprezentanții ANV de a veni în sprijinul firmelor ce se confruntă cu practici de corupție în vamă, încurajează asociațiile de afaceri firmele cu activități de import, export, expediții să sesizeze astfel de practici fie prin formulare de plângere și linia verde puse la dispoziție de către autoritățile vamale, fie direct echipei proiectului, la coordonatele de mai jos și Serviciului Verificări Interne din cadrul ANV, telefon/fax (021) - 313 - 79 - 69, e-mail: cabinet@customs.ro. Echipa proiectului se angajează să depună cele mai bune eforturi profesionale pentru urmărirea cursului plângerilor/petițiilor, până la emiterea unui punct de vedere oficial de către ANV.

Centrul pentru Analiză și Dezvoltare Instituțională – CADI

Splaiul Independenței, nr. 17, Bloc 101, etaj 4, Ap. 30, cod 050091, București, România;
Tel. (021) 316-02-52, Fax (021) 316-02-51, Mobil 0724-375-237
E-mail: office@cadi.ro; Web-site: www.cadi.ro

Bogdan LĂZĂRESCU – Director Proiect
Horia TERPE – Director Executiv
Petronela RADU – Project Officer